

**Reakce MPSV na výroky předsedy
Národní rady zdravotně postižených ČR
Václava Krásy**
Tisková zpráva

Ve čtvrtek 11.12.2003 informoval předseda Národní rady zdravotně postižených Václav Krása o ústavní stížnosti, prostřednictvím které chce dokázat, že v České republice je porušována rovnost občanů v přístupu ke službám sociální péče.

Ministerstvo práce a sociálních věcí k tomu sděluje následující:

Tvrzení, že „rodina, která se stará o dítě se zdravotním postižením, nedostává od státu žádné peníze (oproti péče o dospělé) a že současný systém nutí rodiče, aby své postižené potomky posílali do ústavů“ **není pravdivé**.

Stát pomáhá rodinám s dětmi mimo jiné prostřednictvím dávek státní sociální podpory. Pro názornost pár příkladů

- **rodičovský příspěvek**. Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který osobně, celodenně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě do čtyř let věku dítěte. Pokud je dítě dlouhodobě zdravotně postižené, pak se tato doba prodlužuje o další tři roky. Výše rodičovského příspěvku je v současné době 2 552 Kč (2 695 Kč, pokud je rodič nezaopatřeným dítětem, např. studentem). **Od 1. ledna 2004 si budou moci rodiče, kteří tento příspěvek pobírají, neomezeně přivydělávat**. Kromě rodičovského příspěvku reaguje na zdravotní postižení dítěte také sociální příplatek (vyšší koeficient).

- **příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu**. Náleží rodiči nebo prarodiči (popř. jinému občanovi, který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu), pečujícímu osobně, celodenně a řádně o nezletilé dítě staršího jednoho roku, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené. **Při vzniku nároku na příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu zaniká nárok na rodičovský příspěvek a odměnu pěstouna**. Nárok na příspěvek při péči o blízkou nebo jinou osobu zůstává zachován i při omezené výdělečné činnosti rodiče. Výše příspěvku se odvíjí od životního minima a je dána 1,6násobkem částky životního minima na výživu a ostatní základní osobní potřeby (2,75násobku této částky při péči o dvě a více osob, tj. 3 712 nebo 6 380 Kč).

Článek 32 Listiny základních práv a svobod uvádí, že rodiče, kteří pečují o děti mají právo na pomoc od státu. Je přitom nepochybné, že dávky (státní sociální podpory, dávky sociální péče apod.) jsou pouze jednou z forem, jak pomoci rodině naplnit její poslání, tj. postarat se o své členy, kteří potřebují z důvodu věku nebo zdravotního stavu péči.

Pokud jde o tvrzení, že v zahraničí se poskytují služby převážně doma, zatímco v ČR je přemíra ústavů a další se ještě budují, sděluje MPSV toto:

Je pravdou, že v **západní Evropě** je objektivně více rozvinut systém sociálních služeb, které se poskytují v domácím prostředí, nebo v denních či týdenních stacionářích. Se situací v ČR však tento stav nelze „jednoduše“ srovnávat. **Trend posilování systémů služeb v přirozeném prostředí byl v západní Evropě nastartován řádově o desítky let dříve, než v České republice.**

V ČR nastupuje stále intenzivnější snaha teprve od první poloviny 90-tých let minulého století. Počet a kapacita ústavů sociální péče (pro mládež i pro dospělé) se fakticky po roce 1989 zásadně nezměnila – investice v této oblasti jsou využívány zejména na rekonstrukce nevyhovujících objektů, aby se tak zlepšila kvalita života v těchto zařízeních. Zároveň se daří výrazně zvyšovat kapacitu denních a týdenních pobytů, kapacitu poskytovatelů osobní asistence či pečovatelské služby.

Významným poskytovatelem naposledy zmíněných typů služeb jsou nestátní neziskové organizace. Na podporu projektů těchto organizací, které zajišťují služby osobní asistence, poskytlo MPSV **v roce 2003 dotaci ve výši 48 mil. Kč. V roce 2002 30 mil. Kč, v roce 2001 18 mil. Kč a v roce 2000 16 mil. Kč. Pro dotační řízení v roce 2004 je typ služby „osobní asistence“ zařazen mezi priority MPSV.**

MPSV si plně uvědomuje nutnost transformace systému sociálních služeb tak, aby co nejvíce podporoval setrvání člověka v jeho přirozeném prostředí. **Nejúčinnějším nástrojem je samozřejmě moderní právní úprava, která by nahradila již nevyhovující legislativu z konce 80. – tých let minulého století.** Věříme, že i zástupci organizací zdravotně postižených s námi budou spolupracovat na dopracování věcného řešení nového zákona.

V Praze dne 11.12.2003

Kateřina Prejdová, tisková mluvčí MPSV ČR